

# ادبیات عمومی و تجربی

هفته‌لق سیاسی ، ادبی ، علمی غزته‌در

جلد : ۵

سنه : ۲ ۲۹ ذالحجه ۱۳۳۶ هـ ايرتسی ۵ اشرین اول ۱۹۱۸ نومرو — ۸۸

## اسلامیت مانع ترقیمیدر ؟

[بوندن بر چوق سنه اول (ارنه‌ست‌ره‌نان) اسلامیت علیهنده پک شدید بر قونفرانس ویرمشدی . وقتنده پک چوق قیل و قالی موجب اولان بوقونفرانسی نامق کال پک مرحوم (رد ره‌نان) عتوانلی نفیس بر رساله‌سنده ، روسیه علمای اسلامیه‌سندن بر ذات عالی‌ده (پترسبورغ) ده منتشر کتابنده رد ایتشلردی . شو صوک رساله مرحوم احمد مدحت افندینک همتیله اسامزه نقل و (ترجمان حقیقت) معرفتیله نشر ایدامشدی . بوندن چند سنه اول جلال نوری پک‌ده بو مبحثی تعمیق ایتش و بیوک بر جلد وجوده کتیرمک اوزره من حیث المجوع اوتوز سکز صحیفه یازمشدی . فایت قیمتدار اولان بواثرک اکالنی جلال نوری بکدن رجا ایتدک . کثرت مشاغلدن و بوبابده کی تتبعاتنک مدت مدیده سبکتهیه اوغرامسندن طولای بورجامزی مع الاسف اسعاف ایده‌میه جکنی سویلیدی . ناقص اولمقله برابر محتوی بولندینی دلائل علمیه ایله (ارنه‌ست‌ره‌نان) ه قطعی برضربه تشکیل ایدن مذکور اثرک منسی قالمسنه کوکیز قائل اولدیغندن نشرینی قارئینمز ایچون فائده‌لی کوردک . اسکی اسلوب و املا تعدیل ایدله‌مشدر . احمد ساقی ]

کچن عصرده [ابن رشد] فلسفه‌سنده مدونی [ارنه‌ست‌ره‌نان] ، صور بونده ، ۲۹ مارت ۱۸۸۳ ده ، اسلامیت و علم ، موضوعلی بر قونفرانس ویرمیش ، و ، خبیلی قیل و قالی موجب

برنده دیگر بر تلفون جهازی دها تخیل ایدیکز که اوده یک چوق دورلی خصوصی بر وشبعه به تعلق ایدیش اواسون ، بولر بری ثابت دیگری سرعتله متحرک ایکی تلفون دورلی تشکیل ایدر که یکدیگر نه قطعاً تماسلری بوقدر .

شمعی ترن دروننده کی تلفونده حاصل ایدیلان الکتریک تموجاتی ، زمین حذاسنده بولمان مجرد دوده ده ( بر جریان متشوق — Caurant induit ) میدان کتیر که ، قیمت و اوضاع تموجیه سی تماماً برنجی دورده کنه ، مشاهه ، اوصاف و طبیعتی آتک عیندر .

ایشه بوجریان متشوقدیر که ما کینیس ایله استاسیون و یاخود بولجیلرله جهان فعالیتک هر هانکی برفردینی مناسبات و محبراتده بولوندر .

استاسیونلردن و یاخود استاسیونلره مربوط سائر مراکزدن وقوع بولجی بر مناسبتده عینله ترنده کی جهازه انتقال ایدر ، بودفعه ده ثابت جهازه حاصل اولان اهترزات الکتریکه ، رایله موازی تلارده اندوکسیونلر حاصل ایدر ، بولردن و اغون داخلنده کی تلفونک وشبعه سینه انتقال ایدر که جهازی حال فعالیت کتیر .

والحاصل سرعتله حرکت انناسنده بوترتیبات ساهه سنده استاسیونلردن ترنله یاخود ترندن استاسیونلرله مکالمه اتمک دائره امکانه کیرمکده در .

انشاه بوقیمتدار ترتیبات یقینده بزم خطلروده تطبیق ایدیلورده هر آن مروض قلدیمز قضاالردن بدرجه به قدر قورتلمش اولورز .

عبد الفیاضه نوفیه

کوچک حکایه :

### امید وانتظار

بوندن بر قاج آی اول بیک درلو زحمتلرله ایله بوغاز ایچی واپورلردن برینه بینمشدم .  
قاروده بریر بولق سعادتنک وبردیکی نشئه ایله او طور بر او طورماز اوصباح او قومغه وقت بولامادیمز سوکیلی غزته لریمه کوز کزدیرمه باشلادم . بر آزیج قالیجه صباحلری آتبی بولق مشکل اولویوره حتی بعض صباحلر محرومیت بیله وار .. بن مطاعه ایله مشغولکن قارشیده و طوران کنج و کوزل رخام . اوفقی برترقمندن استنده ایدر که سویلی برنیمه ترفیق ایتیکی بوجله بی فیرلاندی ؛  
— غالباً غزته لره صرافیکز زیاده ؟ ... بالطبع جوابیز براققی قابل دکلدی عین تبسم وقیصه بر - ثوت .. ایله اکتفا ایتدم .

— بوصباح خسته اقلره حاتم بر مقاله واردی ارقودیکزمی ؟ غالباً تسویراسکارده ایدی .. تکرار باشمی قالدیرارق - خار دیدم .

— بواشاده نوده چوق خسته اق واردکی افتدم ؟ .. هله اسپانیول نزله بی ! ... ارتق اکلادم . که مطاعه به انکان درام بوقسی .. غزته لری بر طرفه برافه رقی کوزلریمی . کوریشمک اوزوسنه غلبه ایدمه بن مخاطبه به چوبره رک کوریشمکه حاضرلاندیم .

— ثوت اسپانیول نزله سینه طوتولمایان قالمادی ظن ایدرم ایجه ده مهم اضطرارلری وار . دیدم .  
— صورمیکز افتدم بانسه کزه حاله ! . ثولو رنکی باغیلادم اولجه کورمش اولسه ایدیکز شاشار ایدیکز . یک طویل ایدم ....

صوکرانجه جسمی جلب ونی سؤاله مجبور ایدمچك اسرارلی بروضعتله علاوه ایتدی ..  
— یالکیز خسته لقمه دکل یا ؟ ....

بوکلینی بیتربیترمز دهرین بر آه چکیرك آلا رله اوینادی و بر آرز بکله دی ... بالطبع جواب  
وبره بدم او ، کوزلرمده بلیرن افاده استفهامی کافی کورمرك تکرار باشلادی :  
بوسفر حیرتمی جلب وقادیناق جسمی تحریک ایدمچك برصفتله قیصهجه :

— زوجم اوزرعه ئواندی . دیدکلف صوکرانجه برهیکل یأس کی برمدت بلا حرکت قالدی ...  
قارشیمده بویوک وروحی بر احتیاجله سوز سویلهك ، آجیلرینی دوکمک ، تسلیت و صمیمیت آرامق  
آرزوسنی اظهار ایدن خانم ، كرك قیافت واطوار ، كرك طرز افاده اعتبارله هراوکنه کلنه افشای  
وهاز محرمیت ایدن محله خانملری زمره سندن دکل ایدی . بوراده جزئی وکلی فرقلرله قادیناخی یکدیگرینه  
یاقلاشدیران عمومی برحالت روحیه ، بروصف مشترک وار . برسرعت برقیه ایله بوفکر دماغنی اشغال  
ایدرکن اوحالا وضع استفهامی بوزمامشدی .

— چوق یازیق - دیدم . - صوکرانجه دما قلی علاوه ایتدم ... سترک کی بر خانمک اوزرینه  
چوق یازیق ! ...

خانمی براشتراك تالم دعا زیاد ، آتشی . متراید برصمیمیتله یانمه صوقولارق - بیاسه کز دیدی -  
آلتی آیهیچ برزوج ووزوجهك موفق اولامدی بی برطرزده یاشادق .. اولجه شیشلیده اوطور بیورددق ..  
برکون بکادوغری یوله تصادف ایدمرك بکنمش .. خبرم اولمده دن تعقیب ایتش .. بریوانی بولارق  
برادیمه تقدیم ایدیلکده موفق اولمش . - بوسوزلری سویلرکن صداسه شوخ برنغمه کوزلری بارلاق  
وشن بررنت آلییوردی - بو مناسبتله طاطجه طانیشدق . و آلتی آیه کوریشدک بن اوزمان اون  
آلتی یاشنده ، بامدیقم بری بیلمیه چك درجهده چیافین وچوقوقدم . او بنله ازدواج اولنی اظهار  
ایتدیکی زمان ارتق یانسه چیقامدم ... آنهم وویوکرم امتراض ایندیله ...

— مبعوثدر دیدیلر . مملکتنده زوجهمی ویا نشالیمی بولونق محتملدر بوراده بوشرقالمق  
ایچین بویله ازدواجلر نادر دکل ...

— هر حالده بنم اوزرمدن ای برتأثیر برافش اولاق . که هپسنه جراب بولام . دها زیاده  
اصرار ایتدکاری زمان تهدیدم بیله قاقدم : قاچارم دیدم .

نهایت قرار ویریلدی . آبری بر آپارتمان طوندق .. او ، برزوجک قاریسنه نه قدر بذل اهتمام  
ایتمی قاباسه هیچ برنی دریغ ایتمده . نی متأثر ایدمچك اک بسیط بر حرکتدن بیله مجتنب ایدی ..  
مادی جهتنه کانجه : آلتی آیه ظرفنده تمام ایکیبیک بشپوز لیرا فدا ایتدی ... کندیسنگ بوایی  
معامله لری نی اوکا چوقد ربط ایتدی ... بویوک بر اعتمادله مسعود و مسترخ یاشایوردم .. آلتیجی  
آیه بوسفادله دولو کونلرک اوستندن سیاه بر بولوط کیدی .. برمدت قلیله وموقته ایچون مملکتنه  
کیتمه مجبور اولدیغنی اکلاندی . . بزم ایچون ارتق کدر و ماتم دورهمی آچلیدی . . اوده بنله  
برابر آغلا یوردی . نهایت اونیش کونده هودت ایدمچکنی - ویلههرك برکون بولجیلغه چیقدی .  
بواون بش کونی نه درین برحزن ایچنده کچیردیکی تصور ایدمچکسز ... کندیسندن هیچ بر خبر  
آلامادم . اون بش کون برآی بولدی .. هرکون تخمافرسا ، طافتشکن بر عصر اضطراب کی کیدی .  
نهایت ایکنجی آیه اکل ایتدی .. ارتق نه حاله کلدیکمی ، انتظارله فاصیل قاورولدیغنی بردوشونیکز !  
تلفراف تلفراف اوستنه یازیوردم . هیچ برینه جواب بوق .. یا قافله سریلدم . کندیمه کلدیکم  
زمان بکا جوابی بر تلفراف ویردیله . بوده دایی زادهمه خطابا یازیلشدی ... قیصهجه ئولندیکی خبر

و بریوردی. خسته اند نکس ایندی برآز ایاشیرکن اسپانیول نزله سنه چوتولدم. شمدی کوردیکر  
کی ضعیف، مصی و خیرچین اولدم. آتیم اوزمه مک ایچون برشیته قازیشایور ایچ صفینتسندن  
هرکون سواقلردیم باشقه تورلو دفع غم قابل اولیوو. واپور اسکله یاناشیرکن آیاغه قالدی.  
بن چوق متأثر اولشدم او خفیفله مشدی. کدرینه یواش یواش ایشانلره منحصر بر سکون تسلیته  
صوک سوزلرینی اکیل ایندی.

— فاضیل اولسه - دیدی - برکون تکرار بکعودت ایدم جلد در. صبر لازم. بنم کی قادینی  
طشردده نروده بولاجق؟....

برامید وانتظار اونک خسته و اراده سز کی روحنه و بریطهن تسلیر آراسنده تلقین ایدیلرک  
مونس بر قناعت حسییه حالنده تقرر ایتمش اولدوغی اکلاشیلیوردی. وداع ایدمک آیریلدی..  
میهوت قالمشدم.

برقاج کون صوکر خاغم غایت عتشم برآوالله بک و غلنک کیراق و آچق کوردوکی برآرا به سنده  
اطرافه عین انتظارلی کوزله نکه انداز اولورکن یته تصادف ایدم.

شهر محی المیه

[ کونستاولوبون ] آتارندن :

## فرانسه اختلالی و روحیات انقلابات

مجالسمه مشهور افراط و تفریطک صورت تفسیری. — مشترک حساباتک بر واحد قیاسی  
ایله وزن و تخمین دثرة امکاده اوله ایدی، معروض قالدیلری محولات. رسم خطی ایله کوصتربا  
و دینه بیلیردی که : منادی تحریکاته تابع اولان مشترک حسابات ابتداء غایت بطی بر صورتده متأثر  
اولور، بالاخره بوقوة تأثیر بر سرعت فوق العاده اکتساب ایدر و نهایت عینی شدتله زوال بولور.  
بر سبب منادی تأثیراتی تحتیده اولان بعض حساباتک سرعتله غلبانه کلهلری سر و حکمتی ایضاح  
ایتمک قولای دکلد. شوقدر وارکه، روحیات قوانینی، فن و خیالیک دسانیرینه تشبیه ایدیلر بیلر جکارندن  
و منادی بر صورتده اجرای فعالیت ایدنی بر طامل، قوه محرکه نک تزایدینی موجب اولدیلرندن هر حالده  
لایق قطع بر سبب تأثیری آلتنده بولان حساباتکده بو تزاید قاعده سنه تابع بولندیفی ادعای دزمیان  
ایتمک یارکاش بر ملاحظه دکلد. جر انتقال قواعدی احکامجه سطح ارضه دوشن بر جسم ایلمک  
تأییده اون، ایکنجیده بکرمی اوچنجه اوتوز الخ مترو بر سرعت اکتساب ایدر. بناء علیه  
بوسرعتی تزاید ایتمک، اوجسمی دها یوکسک بر نقطه دن دوشورمکه قابلد. حساباتک قوه تأثیریه سی،  
تزاید سرعت نقطه سندن جر انتقال دیاتورلرله قابل ایضاح ایسه ده، حساباتک بردنره قوه تأثیریه سنک  
کیفیت زوالی منحصرأ بقاعده لک دلاتیله تفسیر ایدیلر. بونک ایچون روحیات اساسلرینه ارجاع  
نظر لازمد. بیلورز که سرور و ملک بر حدودی وارد و شدتلی تأثرات، محسسانی ابطال ایتمک  
خاصه سی حائر در. کذلک تشکلات بدنییه سر، - اوزون بر زمان دوام ایتمک شرطیله - سرور  
و کدرک آنجق محدود بر نقطه منتها سنه تحمل ایدم بیلر.